

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev și Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de reprezentantul părții vătămate Sterpu Igor, avocatul *Procopciuc Angela* împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 aprilie 2013 în cauza penală în privința lui

Roșca Fiodor Ion, născut la 26 august 1975, originar și domiciliat în mun. Bălți, str. Suceava 5 ap.30;

Datele referitoare la termenul de examinare al cauzei:

- 1. 14.06.2012–27.11.2012 (prima instanță)*
- 2. 20.12.2012 – 08.05.2013 (instanța de apel)*
- 3. 17.07.2013 – 27.09.2013 (recurs ordinar)*

Asupra admisibilității recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 27 noiembrie 2012, *Roșca Fiodor* a fost condamnat:

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani;

- în baza art. 361 alin.(2) lit.b) Cod penal la 1 an închisoare.

În baza art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 8 ani 1 lună închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani.

Acțiunea civilă înaintată de Drobotenco Ela și Drobotenco Olga a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. În fapt, instanța de fond, pe baza probelor administrate la dosar, a constatat că *Roșca Fiodor*, în una din zile a mijlocului lunii februarie 2008, înțelegîndu-se în prealabil și în comun acord cu o persoană neidentificată pe numele Iurie și cunoscutul său Ivaschiv N., care este fondator al SRL „Lagonia Plus”, avînd la sine un certificat-model eliberat de către SRL „Easy Credit”, filiala mun. Bălți, cu privire la salarizare, cu scop de a-i fi eliberat un împrumut de către SRL „Easy Credit” în mărime de 10 000

lei, au introdus date vădit false în acest certificat cu privire la faptul angajării cet. Roșca Fiodor la SRL „Lagonia-Plus”, în calitate de menager pe vânzări, cât și date cu privire la mărimea salariului lunar pe anii 2007 și 2008, deși în realitate ultimul nu activa la această firmă și nu deținea așa funcție, după care cet. N. Ivaschiv, care avea la sine ștampila rotundă a SRL „Lagonia Plus”, cu sediul în mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 125, a aplicat această ștampilă pe certificatul sus indicat, iar mai apoi cet. Roșca Fiodor a prezentat acest certificat fals la SRL „Easy Credit”, unde i-a fost eliberat un împrumut în mărime de 10 000 lei.

Tot el, la 20 mai 2008, în urma înțelegerii prealabile și în comun acord cu cet. A. Petraș, avînd la sine un certificat-model eliberat de către SRL „Easy Credit”, filiala mun. Bălți, cu privire la salarizare, în scop de a-i fi eliberat un împrumut de către SRL „Easy Credit” în mărime de 8 000 lei, au introdus date vădit false în acest certificat cu privire la faptul angajării cet. Petraș A. la SRL „Autoselux- service”, în calitate de maestru, cât și date cu privire la mărimea salariului lunar pe anii 2007 și 2008, deși ultimul nu activa în această firmă și nu deținea așa funcție, după care, printr-o metodă nestabilită, au aplicat ștampila rotundă a SRL „Autoselux- service”, cu sediul în mun. Bălți, str. Aerodromului 11 a, cât și au falsificat semnăturile administrației acestei firme, iar mai apoi cet. Petraș A. a prezentat acest certificat fals la SRL „Easy Credit”, unde i s-a eliberat un împrumut în mărime de 8 000 lei.

Tot el, la 24 iulie 2008, în urma înțelegerii prealabile și în comun acord cu cet. E. Ghelaga, avînd la sine un certificat-model eliberat de către SRL „Easy Credit”, filiala mun. Bălți, cu privire la salarizare, în scop de a-i fi eliberat un împrumut de SRL „Easy Credit” în mărime de 20 000 lei, au introdus date vădit false în acest certificat cu privire la faptul angajării cet. Ghelaga E. la SRL „Nica-R”, în calitate de agent pe vânzări, cât și date cu privire la mărimea salariului lunar pe anul 2008, deși ultimul nu activa la această firmă și nu deținea așa funcție, după care, printr-o metodă nestabilită au aplicat ștampila rotundă a SRL „Nica-R”, cu sediul în mun. Bălți, str. Chișinăului 1, cât și au falsificat semnăturile administrației acestei firme, iar mai apoi cet. Ghelaga E. a prezentat acest certificat fals la SRL „Easy credit”, unde i s-a eliberat un împrumut în mărime de 20 000 lei.

Tot el, la 25 iulie 2008, înțelegîndu-se în prealabil și în comun acord cu cet. Beleaev V., avînd la sine un certificat-model eliberat de către SRL „Easy Credit”, filiala mun. Bălți, cu privire la salarizare, în scop de a-i fi eliberat un împrumut de către SRL „Easy credit” în mărime de 15 000 lei, au introdus date vădit false în acest certificat cu privire la faptul angajării cet. Beleaev Vadim la SRL „Vladexagro-prim”, în calitate de șef de depozit, cât și date cu privire la mărimea salariului lunar pe anul 2008, deși ultimul nu activa la această firmă și nu deținea așa funcție, după care, printr-o metoda nestabilită, cet. Beleaev V. și Roșca F. au aplicat ștampila rotundă a SRL „Vladexagro-prim”, cât și au falsificat semnăturile administrației acestei firme, iar mai apoi cet. Beleaev V. a prezentat acest certificat fals la SRL „Easy Credit”, unde i s-a eliberat un împrumut în mărime de 15 000 lei.

Tot el, la 30 iulie 2008, înțelegîndu-se în prealabil și în comun acord cu cet. A. Babii, avînd la sine un certificat-model eliberat de către SRL „Easy Credit”, filiala mun. Bălți, cu privire la salarizare, în scop de a-i fi eliberat un împrumut de către SRL „Easy credit” în mărime de 10 000 lei, au introdus date vădit false în acest certificat cu privire la faptul angajării cet. Babii A. la SRL „Rusnacmoldaqua”, în calitate de șef depozit, cât și date cu privire la mărimea salariului lunar pe anul 2008, deși în realitate

ultimul nu activa la această firmă și nu deținea așa funcție, după care printr-o metodă nestabilă, cet. Babii A. și Roșca F. au aplicat ștampila rotundă a SRL „Rusnacmoldaqua” cît și au falsificat semnăturile administrației acestei firme, iar mai apoi Babii A. a prezentat acest certificat fals la SRL „Easy Credit”, unde i s-a eliberat un împrumut în mărime de 10 000 lei.

Tot el, în una din zile la sfîrșitul lunii mai 2009, cu scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit ca garant de la cet. Chisari V. actele pe garajul nr.220, care-i aparține acesteia, situat pe teritoriul asociației de garaje „Железнодорожник” din mun. Bălți, cu prețul de 7500 euro, ce constituia la acel moment 117 825 lei, sub pretextul eliberării celei din urmă a unui împrumut bănesc în sumă de 3000 euro, însă din această sumă i-a transmis lui Chisari V. doar 10 000 lei, pe care ultima ulterior i-a restituit, iar garajul sus menționat, fără acordul stăpînei, l-a realizat altei persoane, banii cîștigați ilegal însușindu-i și cheltuindu-i pentru necesitățile personale, cauzîndu-i părții vătămate Chisari V. o pagubă materială în proporții deosebit de mari.

Tot el, la 09 septembrie 2009, cu scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit de la cet. Chisari V. bani în sumă de 5 000 dolari SUA, ce constituia la acel moment 56 000 lei și 1 000 euro, ce constituia la acel moment 16 220 lei, sub pretextul necesității urgente întru rezolvarea unor probleme familiare și întoarcerea banilor în decurs de o lună de zile, după care banii primiți, ilegal i-a însușit și cheltuit pentru necesitățile personale, cauzîndu-i astfel părții vătămate Chisari V. o pagubă materială în sumă de 72 220 lei, adică în proporții mari.

Tot el, la 08 iulie 2009, cu scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit ca garant de la cet. V. Grossu, actele pe casa de locuit care-i aparține, situată în s. Biliceni Vechi, r-nul Sîngerei, cu prețul de 500 000 lei, sub pretextul eliberării celei din urmă a unui împrumut bănesc în sumă de 3000 euro, însă din această sumă, i-a transmis cet. Grossu V. doar 200 euro și 1000 lei, pe care ultima ulterior i-a restituit, iar casa sus menționată, fără acordul stăpînei, a realizat-o altei persoane, banii cîștigați ilegal cheltuindu-i pentru necesitățile personale, cauzîndu-i victimei Grossu V. o pagubă materială în proporții deosebit de mari.

Tot el, la 12 martie 2010, cu scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit de la cet. O. Drobotenco, E. Drobotenco și N. Rebriev, care sînt coproprietarii apartamentului nr. 78 de pe str. Colesov 21, mun. Bălți, fiecare dispunînd cu drept de proprietate cotă aparte din acest apartament, o procură generală, cu dreptul de a înstrăina acest bun, la un preț de 13 000 euro, ce constituia la acel moment 259 050 lei, după care a realizat apartamentul sus menționat, fără acordul stăpînei, iar banii cîștigați ilegal i-a cheltuit pentru necesitățile personale, cauzîndu-i părților vătămate O. Drobotenco, E. Drobotenco și N. Rebriev o pagubă materială în proporții deosebit de mari.

Tot el, la 11 mai 2010, cu scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit de la cet. Cebotari O. bani în sumă de 10 000 lei, sub pretextul achitării urgente a unui credit bancar și întoarcerea banilor în decurs de o lună de zile, după care banii primiți ilegal i-a cheltuit pentru necesitățile personale, cauzîndu-i părții vătămate cet. Cebotari O. pagubă materială considerabilă în sumă de 10 000 lei.

Tot el, la 03 iunie 2010, cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit de la cet. Goncearov A. bani în sumă de 1250 dolari SUA ca împrumut pe o lună de zile, la procente, promițând că va restitui suma de 1500 dolari SUA, ce constituia la acel moment 18 000 lei, sub pretextul achitării urgente a unui credit bancar și întoarcerea banilor în decurs de o lună de zile, după care banii primiți ilegal i-a cheltuit pentru necesitățile personale, cauzându-i cet. Goncearov A. o pagubă materială considerabilă în mărime de 18 000 lei.

Tot el, în una din zile a începutului lunii iulie 2010, cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit de la cet. Novițchii A. bani în sumă de 300 euro, ce constituia la acel moment 4 880 lei și două telefoane mobile, cu prețul de 1 800 lei unul și celălalt- cu prețul de 4 200 lei, sub pretextul necesității urgente întru rezolvarea unor probleme familiare și întoarcerea banilor în decurs de o lună de zile, după care bunurile primite le-a realizat, iar banii câștigați i-a cheltuit pentru necesitățile personale, pricinuindu-i astfel cet. Novițchii A. o pagubă materială considerabilă în mărime totală de 10 800 lei.

Tot el, la data de 15 iulie 2010, cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit de la cet. Sterpu I. care este proprietarul apartamentului nr.24 de pe str. Bulgară 140, mun. Bălți, o procură generală, cu dreptul a înstrăina acest bun, cu prețul de 35 000 euro, ce constituia la acel moment 562 800 lei, ca garant a împrumutului făcut lui Sterpu I. în sumă de 3 000 dolari, după care, fără acordul stăpînului, a realizat apartamentul sus indicat, la un preț cu mult mai mic decît cel real, iar banii câștigați ilegal i-a cheltuit pentru necesitățile personale, cauzându-i lui Sterpu I. o pagubă materială în proporții deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- reprezentantul părții vătămate Sterpu Igor, avocatul Angela Procopciuc, care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea soluționării acțiunii civile a părții vătămate Sterpu Igor, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie admisă acțiunea civilă a acestuia, însă ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, din motiv că părții vătămate ce-i apără interesele i-a fost cauzat de către inculpat un prejudiciu în mărime de 30 000 euro;

- inculpatul, care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărîri de achitare în privința sa din motiv că nu a săvîrșit infracțiunile incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 aprilie 2013, apelurile declarate au fost admise dar din alte motive decît cele invocate, a fost casată sentința instanței de fond, din oficiu, în temeiul art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care:

În baza art. 275 pct.5) și art. 391 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, a fost încetat procesul penal în privința lui Roșca Fiodor, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin.(5) și art. 361 alin.(2) lit.b) Cod penal din motivul intervenirii decesului inculpatului.

4.1 În motivarea deciziei sale, instanța de apel a menționat faptul că în cadrul judecării apelurilor declarate, a fost constatat temeiul prevăzut de art. 275 pct.5) și art.

285 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, de încetare a procesului penal în privința lui Roșca Fiodor din motivul intervenirii decesului inculpatului, decesul fiind înregistrat la 18 martie 2013 la OSC Bălți.

5. În recursul ordinar declarat de avocatul Procopciuc Angela, reprezentantul părții vătămate Sterpu Igor, fiind invocat ca temei de declarare a recursului art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, se solicită casarea deciziei instanței de apel, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Sterpu Igor, asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile iar în partea cererii de apel a inculpatului – să fie încetată procedura de apel din motivul decesului inculpatului.

Recurenta menționează că prin nesoluționarea acțiunii civile a părții vătămate instanțele de judecată au îngreunat accesul la justiție al acesteia, drept garantat de art.6 CEDO.

6. Verificând argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată.

În recursul ordinar declarat sunt invocate ca temeiuri pentru recurs- prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, conform cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, însă recurenta, cu toate că a specificat, în opinia sa, care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar motiva casarea hotărârii, aceste temeiuri nu sunt aplicabile în cauza dată.

Colegiul penal menționează că este justă soluția instanței de apel privind încetarea procesului penal în privința inculpatului, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin.(5) și art. 361 alin.(2) lit.b) Cod penal din motivul intervenirii decesului acestuia, fapt confirmat prin copia certificatului de deces, înregistrat la OSC Bălți la 18 martie 2013 din motiv că conform art. 332 alin.(1) Cod de procedură penală, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5) Cod de procedură penală, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.*

Potrivit art. 275 pct.5) Cod de procedură penală, *urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată și va fi încetată în cazul în care a intervenit decesul făptuitorului.*

Astfel, Colegiul penal menționează că în caz dacă în cadrul procesului penal, făptuitorul a decedat înainte de finalizarea procesului, după pronunțarea hotărîrii în prima instanță și înainte de judecata apelului, instanța dispune încetarea procesului penal din motiv că după intervenția decesului făptuitorului nu se mai pot derula acte specifice tragerii la răspundere penală față de un subiect care nu mai există.

Din aceste considerente, instanța de apel corect, în temeiul art. 391 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, a încetat procesul penal în privința inculpatului din motivul intervenirii decesului acestuia.

Concomitent, instanța de recurs menționează că în cazul în care decizia atacată este insuficient motivată, dar soluția este legală, instanța de recurs corectează această eroare judiciară în sensul completării considerentelor și temeiurilor corespunzătoare ce justifică soluția, călăuzitoare în acest sens fiind și Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 30 octombrie 2009, „Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”.

În acest sens, Colegiul penal reiterează că conform art. 385 alin.(1) pct.10) și 11) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează și chestiunile *dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă sau dacă trebuie reparată paguba materială atunci cînd nu a fost intentată acțiunea civilă.*

Potrivit art. 221 alin.(1) Cod de procedură penală, *acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.*

Astfel, Colegiul penal menționează că la materialele cauzei nu există o cerere scrisă a părții vătămate Sterpu Igor, înaintată în ordinea art. 221 alin.(1) Cod de procedură penală, de aceea instanța de fond întemeiat a menționat în sentința sa precum că *„pe parcursul examinării cauzei penale a fost înaintată doar o acțiune civilă în modul prevăzut de procedura penală din partea lui Ella Drobotenco și Olga Drobotenco”.*

Instanța de recurs conchide că instanța de apel, la adoptarea hotărîrii de încetare a procesului penal, în cazul dacă ar fi fost depusă acțiune civilă în conformitate cu prevederile stipulate în art. 221 alin.(1) Cod de procedură penală, urma să menționeze că acțiunea civilă se lasă fără soluționare (art.225 alin.(4) Cod de procedură penală).

În cazul cînd nu a fost înaintată acțiune civilă, instanța de judecată, reieșind din prevederile pct.11) alin.(1) al art. 385 Cod de procedură penală, a fost în drept să încaseze paguba materială, doar numai la adoptarea hotărîrii de condamnare.

Prin urmare, Colegiul penal concluzionează că nu există careva temeiuri legale pentru reținerea recursului reprezentantului părții vătămate din motivele invocate mai sus și acesta urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Din aceste motive, în conformitate cu prevederile pct. 4) alin. (2) art. 432 Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de reprezentantul părții vătămate Sterpu Igor, avocatul *Procopciuc Angela* împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 aprilie 2013 în cauza penală în privința lui *Roșca Fiodor Ion*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 octombrie 2013.

Președinte

Judecător

Judecător

Petru Ursache

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti